

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniš ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr., za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold., za četrt leta 5 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četirih stopne peti-vrste 6 kr., če se oglasilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na osovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovetijo pošiljati naročila, reklamacije, oglasila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Naši konservativci.

Pod tem naslovom piše češki list „Nation“ sledeče:

„Kaj je konservativno? — Ono počasno napredovanje, katero vse priznava dobro edino le s takimi sredstvi v praktično življenje uvaja, katerih koli so kakemu narodu ali prvotno prirojene, ali pa katera so se počasi uživila, s tem, da jih je narod porabljal. — Karakteristično za konservativizem je tedaj počasno napredovanje, po splošnej naravnej postavi, da se stoletji tudi kulturne potrebe vedno spreminjajo. Dalje je receptija dobrega, t. j. da se ena naredba ne sme prej podreti, predno se ne vé, kaj se ima na njeno mesto postaviti, in predno se ne vé, da je to, kar se ima postaviti, brez dvoma bolje. Dalje ne smejo naredbe narodu tuje, popolno nove biti, ker je treba, da ljudstvo z ljubeznijo in prepričanjem, tedaj s prirojenimi motivi, po njih živi, ne pa da bi se moralo mehanično onemu udati, v čemer obstaja njegova sreča, njegovo blagostanje, njegova omika.“

Naj se mi odpusti, ako je to, kar sem rekel, morebiti preučeno. Resne stvari ne morejo zato, ako silijo k težavnejšemu mišljenju. — Treba je zelo, da se tej stvari v živogre, da se zmešnjavam v pojmi v okom pride. Kajti kaj se dandenes ne zove vse konservativno? Tukaj je historično politična strančica, tam zopet kupček legitimistov; ena frakcija se zove katoliško-politiška, druga bi bila zopet najrajša le katoliška, tretja se zove (da bi se bolj splošno ime našlo), „pravno“, četrti se zopet lojalnost in prijateljstvo do vlade zelo važno zdi, peti so narodnjaki, in da se zmešnjavi krona dá, so

federalistom tako rekoč v kljubovanje v ustavovernem taboru tudi taki, ki se imajo za konservativne.

Historično? kaj je historično?

To, kar se je zgodilo. Tedaj tudi, ako je malo vredno? Historičen konservativizem je meč, ki na dve strani reže, ki se da na vsako stran rabiti, da, prav nemoralčen je, ker ima gole reči za prave, da so le s staro rjo prevlečene. Tudi februarška, decemberska in aprilška ustava so tu. Le počakajmo! Deset let smo že prestali, še deset let, pa še deset, magari se silo, ako se z lepo ne da, pa bodo te ustave tudi historične. Pravi konservativci ne brani starega, ker je staro, ampak, ako je dobro, ali ako za nič boljšega ne vé. Res je, tudi ono, ki iz početka nij bilo pravo, se počasi utrdi, da postane historična zastarelost, katere drastičen izgled je razdeljenje Poljske, a zastarelost ne učini historični moment, nego le uživanje izvršenega v ljudsko zavest.

Skoraj ravno tisto velja o legitimnosti, s katero se marsikateri konservativci tako strašno baha. Grofa Chamborda so z najlepšimi željami spremljevali na Francosko, a tega nij smel nihče vprašati, kako je njegov praded Ludvik Capet prišel na prestol.

Ker je že dolgo od takrat, in ker so bili njegovi nasledniki ravno taki monarhi, kakor drugi, se je pozabilo na začetek, ki nij bil čisto korekten. Ko bi bili Napoleonidi znali svoje zmožnosti s pravo, pravno velikostjo zediniti, ko bi se bili rajši trudili, da bi bili naredili Francosko močno, namestu veliko, gotovo bi bili denes že legitimni, za Chamborda pa bi se živ krstne zmenil. Nobena stvar nij (nehistoričnej) republiki tako škodljiva, kakor odlični monarhi, in nobena

stvar ne daje novo narejenim republikam tako urno legitimnosti, kakor: — „Drevesa, ki ne prinašajo njenega sadu“ (gl. sv. pismo). Stroga pravica je bivala v svetnej zgodovini šestokrat nelegitimna, in narobe je postala krivica legitimna. Pa vendar imajo te besede več tolažbe v sebi, kakor se jim vidi. V svetnej zgodovini ne odločujejo sami človeški pojmi: nego tudi oni voditelj zgodovine, ki trpi pravico in krivico, ima malo besedico zaven. — Zato dunajski „Vaterland“ večkrat pozivlja kritiko na satirične glose, ako historično legitimno z butom in se sekiro brani zato, ker je historično legitimno, kajti na ta način rine lastno orožje sovražniku v roke, da bi bil se ve da, ne v dobiček lastne stranke tepen.

Še brezumnejši (recte nespametnejši) je: katoliško-politično.

Da ima vsakdo sveto pravico, pospeševati vsako sredstvo naše kulture, tedaj tudi katolicizem, tega nij treba diskutirati; ali je pa pametno, delati društvo, pri katerem se udje pri vstopu vprašajo, da-li so katoliški, in kjer se potlej stoprv njihove politične obisti preiščejo, kadar še v društvu čepé, to je drugo vprašanje. Društvo je že zanaprej federalističnim in ustavovrnim, tedaj nasprotnim življenju na stečaj odprto, in s tem se že zanaprej marsikatero sklepanje nemo-goče dela, drugo, per majora prisiljeno pa se slabi. Kak dobiček more to za konservativno stranko imeti? Ali je vera zato, da bi se zlorabila za agitacijo? No, potem so se taki agitatorji pri zadnjih volitvah lahko prepričali, da je agitacija z vero ali pa prazno slamo mlatiti eno in isto.

Zdi se mi, da naše stoletje prav nesrečno zamenjuje pojmove, in bržkone je najbolj nesrečno mešanje ono vere s politikó.

Listek.

Narodne stvari: priče, navade, stare vere.

0 pticah životinjah.

(Razglašja jih M. Valjavec.)

(Dalje.)

Črna mačka nemajo vsigdi radi pri hiži, kajti pravijo, da je v jem nečisti no da on skoz misli na smrt človečjo. Z ene strani pa ga nekš radi mado, kajti takš maček po noči peneze nosi. Kak se je maček mali, more se jemi odsekati falaček repa pa pod hižni prag pokopati za to, da se ne potepi no da ne je nečisti v jem. (Sveta Barbara, Štr.) —

Ako človek oče, da ga nigdo ne bu videl gda bu on štel, onda naj to napravi: dva naj bolši prijatelji moraju vu jeni kuhnji ob pol noči kuhati črnoga mačka tak dugo dok se čisto ne raskuha. Onda mora on

koj to oče napraviti, jenu kost v zube deti pak pitati prijatelja: jeli me vidiš? Ako veli, da vidi, onda mora onu kost hititi pak drugu v zube deti tak dugo dok mu on ne reče, da ga ne vidi. Onda treba si onu kost spraviti pak z njum more iti kam oče, ar ga onda nigdo ne vidi. (Križevci.) —

17. Ako človek vidi prvi put v letu samo jednu pastaričicu, on se ne bu ono leto ženil; ako pak vidi dve ali na pare, onda se bu ženil. (Varaždinske toplice). —

Pastiri pravijo, da je zlo velki greh, či pastir eno pastirinko vlovi pa zakole, kajti jo je sam bog poslo, da pomaga pastirom pasti, pa se tudi ona nič živine ne boji, včisto blzi je hodi, tejko ke krava na jo ne stopi, dere pa krava malo dule v kvar z gobcom posegne, včasí ona skoči pred jo pa začne slfkati, da jo pastir v kraj natra. (Sveti Bolfenk, Štr.) —

18. Či keri pavoka zakole, pravijo

da mo j' sedem grehov odpustitnih. (Loparšica, Štr.) —

Pavok keri ma na hrpti križ, ma moč človeka srečnega al pa nesrečnega včiniti. (Stara Cesta, Štr.) —

19. Pevec znesse jeno jajce a vu njem je vrag. Gdo bi to jajce pod pazduhom zvalil, 'zišel bi vrag vun, on bi mu vse dal, kaj bi štel. (Koprivnica.) —

20. Kad je došel bog na ov svet da odsudi 'se krivce, dozval je pred se 'su živinu i ftiče pak je rekel Adamu: Adam, jel si ti ovu ftiču videl pod jabokom i jel ti neje v kljunu držala tvoju 'ranu, koju sem ja tebi dal i tebi odredil pak je prepatala, pak je nisi štel posluhati niti gledeti i nisi si štel nabrati 'rane za obed, neg si samo na Evu i na kaču gledel, koji su ti davali jaboko. A ova ftiča tak je prepatala, samo ti ne je rekla: ovo je tvoja 'rana, naj jesti jaboke, koju ti daje Eva. Za to bu se zvala ova ftiča prepelica i dam joj toju vlast,

Dvomim, da bi bil ta vedni, jalovi prepričanje katolicizmu v prid.

Kaj je ta katolicizem, ki v polzkeji obliki potuje okolo in z vsakojakimi sredstvi za svojega kandidata dela? Iz programa, ki ima vse, katolike in protestante in „neverce“ združiti, se mora vera izbrisati, kajti skrbeti nam je za svobodo, v kateri more vsakdo svojo vero in narodnost kazati. Za izvrševanje vere je tedaj svoboda prvi pogoj, zato je tudi v našem boju proti nihilizmu politika prva, vera pa še le druga stvar; zato bi imelo politično-katoliško društvo nekaj smisla, med tem ko je katoliško-politiško prikazen, ki po glavi pleše.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. decembra.

V notranji politiki nij denes nič važnega poročati, ker je za te dni zavoljo **cesarjeve** 25letnice ki je vso pozornost nase obračala, politična delavnost skoraj popolnem prenehala. — Vse novine pišejo o tem predmetu. Ustavoverci skušajo kolikor morejo, kapital kovati iz tega godovanja za svoj sistem in svojo vlado.

Med mnogoštevilnimi čestitajočimi deputacijami je cesar sprejel tudi vojno z vodstvom nadvojvode Albrehta in se jej zahvalil za požrtvovanje in zvestobo vojske. — Deputaciji dunajskih časnikarjev je cesar izrekel upanje, da bode novinarstvo varovalo svojo dostojnost in veliki poklic in ne segalo v privatno in familijsko življenje ter državne razmera vedno z zmernostjo sodilo.

Važno je tudi, in ustavoverci bodo velik kapital kovali iz tega, kar je cesar odgovoril ministerskemu predsedniku Auerspergu. Rekel je, da se mu zahvaljuje za usluge, ki mu jih je naredil, ter da ga upa še dolgo v svoji bližini obdržati, kar bode gotovo, ako bode kot dozdaj s pravim razumljenjem in finim taktom postopal in ako mu ne bode manjkalo na pravem mestu potrebne enerģije.

Vnana je država.

Mac-Mahonova reakcionarna vlada se je za izvoljenje republikanskih generalov Saussier in Letellier-Valazé s tem maščevala, da jima je vzela komando, in ob enem tudi drugim generalom, ki so udje zbornice, na srce položila, da je aktivno poveljništvo s poslanskim mandatom nezedinjivo. General Ducrot je zaradi tega že mandat odložil, in tudi drugi genarali se bodo morali odločiti za prvo ali drugo stvar. To Mac-Mahonovo ravnanje je najbolj strankarsko, brezglavno mameluštvo in največje zaničevanje volilnih postav, ki imajo še veljavo.

da bude sakoga človeka setila na protuletje, da se ima vezda skrbeti za 'sagdešni kruh. Zato joj dajem vlast, ako ju bude gdo čul na tešče, onda si naj celo leto prste tere i naj bude ranjen, i za to si bude saki išče jutro malo kruha del v zube i bude se znal setiti, da sem ti bil rekel skrbeti se naj prvo za sagdešni kruh, a ti toga nisi štel fčiniti, da nisi štel paziti na prepelico, koja ti je bila za znamenje, da si morash nabrati 'rane i koja je na zemlji prepetala. — Trepetati znamenjuje onak fučkati ali pinketati kak pura ali kokoš, kad zove svoje mlade, kad kaj takvoga najde. — Za to veliju da to jako škodi, kad koga prepelica fkanj: on človek se celo leto popikava i navek si prste tere na nogi i tak mora obetežati na noge, kajti si nofte potere i tak mu se prsti osičuju i postane velika rana. (Osičiti se znamenjuje, kad se človek stuče ali poreže pak mu se ona mala ranica ognoji i postane

Ducrot in Chanzy in več drugih je še le potlej komando dobilo, ko so bili udje zbornice, in niti Thiers niti do denes Mac-Mahon nijsta v tej kumulaciji našla naj manjšega spodtikljaja. To zakasmeno zagrizenje proti republikanskim generalom dela v deželi in armadi žalo-ten utis. — Sploh pa je menda v tem trenutku Mac-Mahonova in njegovega velikega vezirja Broglie-ja vlada v majhenej zadregi; vsaj majoriteta je malo razdražena, odkar so se legitimisti v svoje lupine nazaj potegnili in v tabore na desni levici zlezli. To že priča stvar, da se v soboto za ude komisije trideseterih nij mogla zbobnati absolutna večina. A republikanci se na to ne smejo zanašati; majoriteta bo takoj edina, da le kaka reakcionarna naredba na glasovanje pride. Svoj kabinet je Mac-Mahon težko stesaril. Decazes je pri vstopu odločno rekel, da bo potlačil vsak maneuver, bodi-si monarhičen ali radikalen; skleneni red se ne sme dotikati. — Praktični jezuviti pod Mac-Mahonom, svojim pokroviteljem, kažejo roge. Pariški nadškof svojemu duhovenstvu obznanja, da je od prve postne nedelje dalje, t. j. od 22. februarja 1874 v vseh cerkvah njegove škofije rimska liturgija obligatorična. Ubogi drugoverci! — V **Bazainovi** pravdi se razpravlja točka o zapravi zastav. Da-li so se zastave sežgale, ali vsled kapitulacije Nemcem izročile, to je čisto vse eno, in ne bo slave, ki si jo je Mac-Mahon pri Metz pridobil, niti povečalo niti zmanjšalo.

Kakor najnovejši telegrami se **Španjskega** poročajo, nadaljujejo vladni vojniki bombardovanje Kartagene prav izdatno. Uporniki iz početka nijso bili pripravljeni; potem pa so kanonado divje vrnili. Razen Contrerasa nemajo njenega pravega poveljnika. Vladna artilerija dobro strelja, in noben strel ne zgreši svojega cilja.

Papež je javno pristopil k Don Carlosovi stranki. V Estello, glavni kvartir Karlistov, je namreč prišlo papeževo pismo, ki imenuje škofa Urgela za generalnega vika-rija karlistovske armade. Ta škof je bil svojo škofijo zapustil, je od vlade odpadel, in h karlistovski uporni vladi zbežal. Naznanil je to v Rim, pa je omenjeno imenovanje dobil za odgovor.

Pruska pravičnost se kaže prav v svitlej luči v novi določbi, ki definitivno ureduje vprašanje zaradi učenja jezikov pri poljskih otrokih v ljudskih šolah v poznanski provinciji. V vseh predmetih, razen v krščanskem nauku in cerkvenem petji, je učni jezik nemški. Poljski jezik se sme le za pomoč rabiti tam, kjer se mora, da se predmet razume. Poljski jezik ostane učni predmet za otroke poljskega jezika; vendar pa vlada po svoji volji lahko nasprotno določi. Nemški otroci morajo imeti dovoljenje od okrajnega šolskega nadzornika, ako se hočejo poljski učiti. V tistih učilnicah, kjer

je poljski jezik učni predmet, pade na poduk v nemščini enajst, v poljščini pa pet ur, kot minimum pa za nemški jezik pet, za poljski tri ure.

Dopisi.

Iz Gradca 2. dec. [Izv. dopis.]

(Reguliranje Savine.) Iz savinske doline so mi došli dopisi z vprašanjem, kako je z reguliranjem Savine, ki je tolikanj potrebna z ozirom na škodo, katero trpe ob Savini ležeča rodovitna zemljišča in glede plavljenja lesa (flosanja). Zato hočem povedati, kako stvar zdaj stoji, iz česa bodo razvideli dotični kraji, da se reguliranje Savine utegne pričeti v prihodnjem letu.

Odkar je deželni zbor štajerski v seji 25. januarja 1866 po predlogu poslanca Lichteneggerja sklenil, da se ima na tanko preiskati, je-li potrebno reguliranje Savine, spala je cela stvar več let mirno, in to zagadelj, ker sta deželni stavbeni svetovalec, Kink in profesor Schmirger v svojem poročilu izrekla, da stroški reguliranja ne bi bili v nobeni razmeri z uspehom, ki bi se imel pričakovati.

Vsled tega poročila je deželni zbor v seji 5. decembra 1866 sklenil, da se to poročilo na znanje daje okrajnim zastopom v Celji, na Vranskem, Gornjegraškem in v Šoštanji, naj bi okrajni odbori spravili stvar pred zastope in deželnemu zboru storili svoje nasvete. A niti eden teh okrajnih zastopov se nij več oglasil.

Še le leta 1873 je celjski okrajni odbor na novo storil prošnjo zaradi reguliranja Savine pri deželnem zboru, a se ob enem obrnil do vlade in predložil, naj se napravi posebna konkurencija po tem načinu, da bi država dve petini, dežela tudi dve petini, zadeti okraji in občine pa eno petino vseh stroškov plačali.

Minister notranjih zadev je vsled te prošnje naložil c. k. namestniji v Gradci, naj skupno z deželnim odborom odgovarja na sledeča vprašanja: Je-li potrebna taka konkurencija glede plavanja in varnosti zemljišč? Kako daleč naj bi segalo reguliranje? Ali bi se na več let razdelilo z letno svoto 10.000 gld.? in ali bi zadete občine, namestu da bi v denarjih plačale svoje zneske, smele jih po naravnih delih odslužiti?

Štajerski deželni odbor je odgovoril, da je pripravljen, deželnemu zboru predložiti

črlena i okolo nje mali piščaji, iz kojih ide bela voda.

I dendenešni kad se počne protuletje od fašenka do Trojak ili pak tak dugo dok 'se ftiče ne čuje, dene si saki človek v jutro, kak se prekriži i kak ide van, mali komačec kruha ili kaj drugoga v zube, da ga ne bi koja flica fkanila. Tak je živela jem put jena stara baba v selu starom Gruntišču. Ova neje nigdar veruvala kaj su ji drugi ljudi pripovedali, da to jako škodi človeku onomu, kojega prepelica fkanj, i kad su ji ljudi pripovedali, da ju je tak bil Adamu i Evi bog postavil za znamenje, koja ga je navek imela setiti, da si bere 'ranu za telo na zemlji, rekla je ova baba: more biti niti boga nč ga. Za to se je bil bog na nju rasrdil pak je poslao prepelicu njoj na oblok vuprav pred poldan, kajti je bila gospodarica pak neje nigdar nikam išla z doma. Bog joj je bil dal vu noči senjati, da naj to

veruje, kaj joj ljudi pripovedaju i da bude zutra došla prepelica na oblok pak bude prepelekala i podpodankala, i ako ne veruje išče ni vezda, onda ju bude fkanila i bude dobila ranu, v kojoj bude 'mrla. Kad se je baba v jutro zbudila i neje bila niš zabila, i pak neje veruvala, 'neg rekla je: ja bum baš probala, jeli je to istina ili ni. Baba neje za istinu jela niti jene droftine kruha niti baš niš do poldan. Nu za istinu je bila prepelica došla na oblok pak je počela podpodankati. Metemtoga baš je baba kuhala žgance za obed, pa kad je opazila i čula prepelicu na obloku podpodankati, mislila je vezda, da je skoro istina pak si je brže bole dela žganca v zube i tak se je spekla. Vezda prekune prepelicu i prepelica je sprnala z obloka i odletela je a baba je išla žgancov rezat. Kad je baba žgance zrezala, nikaj ne je pazila na to kaj je se nūči senjala i kaj je bila prepelica dimov došla i

postavo, po kateri bi se taka konkurencija za reguliranje Savine napravila, kakoršno je celjski okrajni odbor nasvetoval, samo, da se ravna po takih načelih, da bode reguliranje sistematično in stroški na leto 10.000 gold. ne presegali. Dalje bi se morali tudi proti pustošenju gozdov v savinski dolini potrebni koraki storiti in gozdna postava strogo izpeljati.

Minister notranjih zadev je na to 21. septembra t. l. deželnemu odboru naznanil, da naj se reguliranje Savine v desetih oddelkih, vsako leto en oddelek, izvrši; da naj bode skupni znesek 100.000 gold., tedaj vsako leto 10.000 gold. Od tega zneska bi črkar plačal 40.000 gld., ali na leto 4000 gold., ravno toliko štajerski deželni fond; ostali znesek 2000 gold. na leto pa bi imeli plačati okrajni celjski, vranski, gornjegraški in šoštanjski po razmerah zadete zemlje in pa zadete občine.

Tako zdaj stvar stoji in nij dvomiti, da štajerski deželni zbor sklene postavo o reguliranju Savine. Slovenski poslanci pa bodo gotovo storili svojo dolžnost, kakor v deželnem zboru štajerskem, tako tudi v državnem zboru, da se stvar pospeši in se kmalu pride od besedi do djanja.

V Gradci 2. decembra 1873.

Dr. J. Vošnjak.

Iz Šoštanja 2. dec. [Izv. dopis.] Zelo vesele so že bile slovenske gospodinje v našem okraju, ko se jim je od strani gospodarjev zagotovilo, da bo skoro vseh volitev konec; kajti rekle so, da, ako bode še vse to dolgo trpelo, bodo moži od samih volitev vsi drugi postali. A konca še pa vendar nij! — Ker je g. pl. Adamović svoj mandat kot deželni poslanec položil, bode menda zopet burja iz kota „hude luknje“ razsajala, in pomirjene vzbujala, da se delo resno prične in premišljeno vodi; a ne s križem-rokami gleda, kako se bodo strune nemškutarjev napenjale, da bi se le Slovincem moglo kaj od „padca“ — „prikrajšanja“ itd. z nemškim škodoveseljem zabrenkati. — Ravno kar so se pri nas občinske volitve in volitve v okrajni zastop dovršile. Z novimi župani smo sploh zadovoljni; posebno v Škalah in Velenji, akoravno se je pri volitvah na vse kripilje vrlima poštenjaka delalo nasproti, a zmaga je sijajna in za nas tolažljiva. Tudi okrajni zastop je z malimi izimki dobro sestavljen, katerega predsednik je veleštovani gostilničar Miha Golob

nju tkanila. Išla si je vezda v komoru po masla — bil je petek — pak se je zbilja zabušila v pocek i golenicu si je malo pobila, ali joj se je tak ozlela i posičala i tak joj je postala velika rana, koju je imela na nogi petnajst let i kad joj je zacilela v šestnajstom letu, onda je 'mrla. Ali pripovedala je mam prvo leto, da je to prava živa istina, kaj su joj ljudi od prepelice pripovedali, a drugo leto išče bole, i sem svojim rekla je, da naj nejde nijena božja duša van prvo neg si kaj v zube dene. (Zamladinec.) —

Podprda poje:

Kam boš šla?

Prek morja.

Kaj boš tam?

Žela bom. (Sveti Jūri, Štr.)

(Dalje prih.)

v Šoštanju, s katerim Slovenci povse zadovoljni biti smemo. —

Želeti bi še bilo, naj bi se v našem okraju in savinski dolini nekoliko bolj skrbelo za stanje učiteljev, nego do sedaj. — Resnica je prežalostna, da jih je večina na begu — in kam? — Proti severu!

Iz Trsta 2. decem. [Izv. dop.] Pri vsaki priliki pokažejo lahoni udanost do cesarske hiše, ter ob enem podajo vladi naročnike, s katerimi bi lahko daleč videla. A mrena na vladnem očesu v Trstu ne vidi nič. Sinoči na predpraznik petindvajsetletnice je užgal nekdo od skrivnega akcijskega komiteta dve platneni petardi v hiši spoštovanega viteza Rittmayerja, eno pred vrati prvega nadstropja in drugo na stopnicah omenjene palače. Bilo je ravno ob pol sedmih zvečer, ko strašno zagrmil kakor ko bi s topom streljal; palača se je stresla, in šipe so z oken padale. Druge škode nij, ker baš nij bilo nikakega človeka blizu. Povod tej polaganju petarde je baje kakor se splošno govori, to, da je vitez Rittmayer šel v Beč, ker je bil izvoljen v deputacijo čestitat casarju od strani Trsta.

Ker ravno o lojalnosti lahonski govorim, naj omenim še pravicoljubnost magistrata tržaškega, kakor je že iz nekega dopisa v „Slov. Narodu“ znana. Vložili so prebivalci rojanski pismo vlogo zoper breznačajnega učitelja Bonina, kakor tudi prošnjo za prestroj III. laškega razreda v slovenski, pri mestnem starašinstvu z mnogimi podpisi ondotnih prebivalcev. Ker omenjena prošnja odkriva učitelja Bonina in znanega lahona Miče Ferlugo, in bi nje izpolnitev koristila narodni stvari, pošle jo pravicoljubni magistrat kar naravnost, ko jo je nekaj časa kisal, prvemu podpisaneemu, obče spoštovanemu in znanemu narodnjaku kmetu Požarju nazaj, z rešitvijo, da je prošnja krivična in več takih besedi, ki pravici v zobe bijejo. Prošnja je bila pravična in tudi podpisi so bili vsi pravi, ne pa taki, kakor v lahonski Ferlugovi prošnji, katere sta z učiteljem Boninom samovoljno vpisala.

Iz Dunaja 1. dec. [Izv. dop.] Denes so že leteli govori, adrese in voščila na cesarja; neprestana vrsta vozov je vozila včeraj in denes gratulante v dvorsko palačo. Videli smo razne cerkvene glave, videli maršale in generale, zastopnike dunajske občine, dunajskih raznih društev in tudi venec lepih žen iz aristokratskih krogov. — Ponedeljek so delavci praznično obhajali. Cel popoldan so ulice gomezele ljudij, vse je bilo nekako praznično, vse bolj veselo, praznujoče, in čakajoče večera. — Zmračil se, ali le za malo časa, ker krasna razsvetljava biš pretvoril večer v dan. Ognjeno morje je Dunaj, v katerem se gnete valovje ljudi. Bilo je menda več od polovice prebivalcev na ulicah, in nekatere ulice so bile toliko natlačene ljudij, da se je človek le udal moral počasno naprej porivajoči masi. Razsvetljava je bila elegantna. Posamezne palače denarnih in rojstvenih aristokratov podajale so prav prijeten pogled. „Viribus unitis“, ali cesarski orel in razni napisi bliščeli so v brilantnem ognju, zastave so vibrirale, bengalični plameni rožnato veselo razsvetljavali gledajoče občinstvo; vožnja po znotranjem mestu je bila vstavljena in na vsakem velicem trgu svirala je kaka vojaška godba vesele dunajske poskočnice. Okolo 7 ure se odpelje cesar

iz dvora in zdaj joj istemu, kateremu je bilo mar za kurje očesa ali rebra! Strašen šum, slavoklici v vseh jezikih spremlja povsod jubilarja, sedečega v generalski uniformi s sinom Rudolfom v odprti kočiji; komaj in komaj morejo cesarski vozovi naprej. Pred cesarjem peljal se je dr. Felder, dunajski župan, za njim cesarica, ki je zmirom še krasna ženska.

Na cesarjevem lici je bila brati ginenost, izgublja se v resnost; menda je pomišljeval hitro tekoči čas, na doživele burne dneve. — Cesarjevič je bil veselega lica zraven očeta, s cilindrom v roki, ker odkrivati bi se moral inace zmiraj, gledaje menda v bodoče čase, če bode i on jubilar. — Proti 10. zginjale so luči z okenj, zginjali kipi, rože, nastavljene po oknih, le v kakem podstrešnem oknu brlela je še lučica zraven primitivno narejene cesarjeve slike pozno v noči.

Domače stvari.

— (Kranjski deputaciji) je cesar na čestitanje odgovoril: „Zagotavljen je vedne zvestobe in iskrene privrženosti meni in moji rodbini, katere mi v imenu kranjskega deželnega zbora prinašate, rad sprejem in se vam zahvaljujem. Znam ceniti lojalno mišljenje, s katerim se je prebivalstvo vaše dežele zmirom odlikovalo in gojim odkritosrčne želje za njegovo blagost in prospeh. Vsa prizadevanja deželnega zbora, ki na to merijo, bodo gotovo dobila mojo podporo.“

— (Od Celja) se nam 2. dec. piše: Že par let si neki človek v naši okolici s tem čas trati, da nam z zažiganjem raznih poslopij žalostno zabavo dela. Tudi sedaj pri priliki cesarjeve petindvajsetletnice je hotel svoje storiti, ter nam je včeraj zvečer neki kozolec v Gaberjah, denes zjutraj pa kozolec notarja Miheljaka zasmodil.

— (Iz Galicije pri Celji) se nam piše: Osepnice so v naši župniji meseca maja gospodariti začele in strah delale, ker precej ljudi in otrok je od njih pomrlo. V oktobru je bilo od te bolezni že precej potihnilo; a zdaj v novembru se pa zopet sliši od več krajev, da tu in tam v osepnih ljudje leže.

— (Občinski svet v Mariboru) je suplenta na tamošnji realki, dr. Gastona pl. Brito med občane sprejel.

— (Požar) je bil v saboto v Šmarjeti na Dravskem polji; škoda je velika.

— (Poskus samoumora). V ponedeljek večer se je hotela v Mariboru igralka St. ustreliti; krogla pa je šla previsoko, in je zadela levo stran prs, pa ne zelo nevarno,

— (Petarde). V torek zvečer je v Gorici na Travnik padla petarda (stenolom), ki je dva kipa razdrobila, sicer pa nobene škode naredila.

— (Umrlo) je meseca novembra v Ljubljani 69 oseb, 39 možkega, 30 pa ženskega spola.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodeci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurji, in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadihu, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespe-

čnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenju, ki so vsem lekom zoperstavljala se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem,
3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalescieri, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigm o.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vraniceno v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se odločil pribežati k Du Barry-evi neprecenjeni Revalescieri. To izvršno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepčalo, da se je, dajiravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieri pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieri-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Glavni dobitek ev.
360.000 mark
nove nemške
drž.vrednosti.

Naznanilo
sreče.

Dobitke
garantira
država.

Vabilo k udeleževanju na dobitne chance

velike od države Hamburg garantirane denarne loterije, v kateri mora nad

5 milj. 300.000 mark
dobitnih biti.

Dobitki te ugodne denarne loterije, ki ima po načrtu le 69.000 lozov, so sledeči: namreč 1 dobitnik event. **360.000 mark** nove nemške drž. vrednosti ali **120.000 tolarjev Pr. Crt.**, spec. mark Crt. **200.000, 100.000, 75.000, 50.000, 40.000, 2krat 30.000, 25.000, 2krat 20.000, 2krat 15.000, 5krat 12.000, 13krat 10.000, 11krat 8000, 12krat 6000, 27krat 5000, 3krat 4000, 55krat 3000, 126krat 2000, 320krat 1500, 1200 in 1000, 687krat 500, 300 in 200, 16008krat 110 in 100, 18322krat 40, 20, 15, 10 in 5 mark in se bodo te v malo mesecih v 7 razredih gotovo odločile.**

Prvo žrebanje dobitkov je uradno na **17. in 18. decembra t. l.**

odločeno, in velja k temu **cela izvirna srečka le 3 gold. — kr. pol izvirne srečke le 1 „ 50 „ četrt „ „ „ 75 „** in se te od države garantirane izvirne srečke (nobene prepovedane promese) proti frankiranemu poslanju zneska najugodnejše v rekomandiranih pisnih celo v najbolj oddaljene kraje od mene razpošiljajo.

Vsak udeleževalec dobi od mene razen svoje originalne srečke tudi z državnim grbom prevideni izvirni načrt zastonj in po žrebanju takoj uradni zapisnik dobitkov brez zahtevanja duposlanega.

Dobljeni denar se bode izplačeval in razpošiljal od mene naravnost na interese točno in pod najstrogejšo zamočljivostjo.

Naj se torej obrača z naročili zaupljivo na

Samuel Heckscher senr.
Banquier & Wechsel-Comptoir
in Hamburg. (320—2)

Tuji.

31. novembra.

Evropa: Liebi iz Jagerndorfa. — Grudler iz Radoljee. — Hauser iz Trsta.
Pri Elefantu: Grof Pače iz Ponoviča. — Planinšek iz Ptujega. — Gerstner iz Kronenberga. — Br. Tauffrer iz Višnjegore. — pl. Schönwetter z družino iz Litije. — Dina iz Trsta. — Münk iz Dunaja. — Pael iz Berlina. — Hübner iz Rajhenberga. — Kotnik iz Vrhniče. — Hinze z gospo iz Hasberga. — Hopff iz Dunaja.

Dunajska borza 3. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	—
1860 drž. posojilo	102	—
Akoije narodne banke	985	—
Kreditne akoije	249	50
London	113	75
Napol.	9	8
C. k. cekini	—	—
Srebro	108	30

Luč lepa

Najnovejša petrolejske varnostne svetilnice z najboljšo konstruiranim metalnim hranilnim lučnikom (1 plamen daje 6 svečnih luči), nepreporno najlepša svečava in vendar 50 percentov prihranbe proti vsakemu drugemu svetilu. Da se ne bi bilo bati konkurence, so cene neslišno nizko postavljene. Za najboljšo kvaliteto se garantira.

1 kuhinjska svetilnica s steklom in stenjem (doht) vred kr. 45, 60.
1 kuhinjska, stenska ali viseča svetilnica, kompletna kr. 85, gld. 1.20, 1.50.
1 čedna sobanska svetilnica, celo kompletna gld. 1, 1.20, 1.50, 1.80.
1 najlepše oprave, celo kompletna gld. 2, 2.50, 3.
1 salonska svetilnica, bogato dekorirana, superfinna gld. 4, 5, 6, 8, 10.
1 svetilnica za studiranje ali delo z zastorom gld. 1, 1.50, 2.
1 stenska svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 120.
1 viseča svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 1.50, 2.
1 viseča svetilnica za fabrike, delavnice, poslovnice gld. 2, 2.50, 3.50.

Kupe en gros dobijo rabat.

Bazar Friedman, Wien, Praterstrasse 26.

Luč dobra

1 viseča svetilnica za obednice s škripcem, prefinna gld 5, 8.
1 viseča svetilnica za obednice, najfinjša, sorta, bron pozlačen gl. 15, 20, 25.
Cene svetilnic se razumevajo kompletno s stenjem in steklom vred.

1 svetilničin zastor, majhen, srednje fin kr. 5, fin kr. 10, najfinjši kr. 15.
1 svetilničin zastor srednje velik, srednje fin kr. 25, fin kr. 35, najfinjši kr. 45.
1 vatel svetilničnega stenja kr. 4, 6, 8.
1 škarje za svetilnico, jeklo kr. 85.
1 zastorodržec (branič, da zastor ne zgori) kr. 5.
1 cilindričnanec (branič, da steklo ne poči) kr. 10.
1 mehničen cilindričočistec kr. 20.
1 podstava za svetilnico, najlepša kr. 20, 30.
1 svetilnična čepica, v najlepših oblikah kr. 15, 25, 35.
1 škripce za viseče svetilnice gld. 1.40, 1.80, 2.20.
1 steklen cilindar kr. 4, 5, 6.
1 steklena krogla kr. 20, 25, 30.
1 plehasta posoda za 1 funt petroleja kr. 30, za 2 funta 50 kr.

Luč cena.

Dežni plašči.

Potovalcem, gospodarjem in železniškim uradnikom in sploh vsem tistim, ki so dežu izpostavljeni, priporočajo se prav angleški dežni plašči, iz novozbojšanega, nerazdrilivega, nepremočljivega blaga. Ti plašči presegajo v eleganci in trpočnosti vse druge do zdaj izdelovane. Opoznamiti se mora, da so ti brez vsega šiva, torej niso popravljani podvrženi, in so tako narejeni, da se dajo tudi pri lepem vremenu na drugi strani kot elegantna vrhna suknja rabiti.

1 kos v navadni velikosti 42 palcev dolg velja 10 gld., vsaka daljša 2 palca veljata 1 gld. več.

Kapuce veljajo kos 1 gld.

Glavna zaloga

fabrike

GOVIN & SOHN

v Manchesteru.

Pred mrazom je in bo varovala

zimsko obleka.

Zimsko blago

iz čiste ovčje volne, katera kakor znano telo varuje pred vsakim škodljivim vremenom, in je torej neogibno potrebna, da se zdravje v mrzlem jesenskem in zimskem vremenu vzdrži.

Rokovice iz najboljšega angleškega volnenega Buxkinga
1 par za gospode kr. 60, 70, 90.
1 „ „ „ podložene kr. 70, 90, gl. 1.20.
1 „ „ „ dvojne, najfinjši tambur. gl. 1, 1.20, 1.40.
1 „ „ „ gospe kr. 40, 60, 80.
1 „ „ „ fino podložene kr. 60, 80, gl. 1.
1 „ „ „ dvojne, najfinjši tambur. kr. 80, gl. 1.20.
1 „ „ „ otroke, po velikosti kr. 30, 40, 50.
1 „ „ „ podložene kr. 60, 60, 70.

Potni in drugi šali

iz najčistejše volne, najlepše načrtani.
1 šal za gospode kr. 70, 90, gl. 1.20, 1.50.
1 „ „ „ dvakrat tako dolg gl. 1.60, 1.80, 2.
1 „ „ „ otroke kr. 40, 60, 80.

Žilni grelci, najbolj vrste.

1 par za gospode kr. 25, 30, 40, 50.
1 „ „ „ gospe kr. 25, 35, 45.
1 „ „ „ otroke kr. 15, 25.

Zdravilni prsniki iz najčistejše drevesne ali ovčje volne.

Taki varujejo po zimi premrazenja, torej so zelo priporočljivi.

1 za gospode kr. 90, gl. 1.20, 1.40.
1 „ „ „ najfinjši gl. 1.50, 2, 2.50.
1 „ „ „ gospe gl. 1.20, 1.40.
1 „ „ „ najfinjši gl. 1.80, 2.50.
1 „ „ „ otroke kr. 70, 85, gl. 1.
1 „ „ „ najfinjši gl. 1.20, 1.50, 1.80.

Zdravilne spodnje hlače.

1 par za gospode gl. 1, 1.50, 2.
1 „ „ „ najfinjši gl. 1.50, 2, 2.50.
1 „ „ „ gospe gl. 1.20, 1.80, 2.50.

Dolge in kratke zdravilne nogovice iz čiste volne.

1 par za gospode kr. 30, 40, 50, 60.
1 „ „ „ visokih za gospe kr. 70, 80, 90, gl. 1.
1 „ „ „ otroke kr. 25, 35, 45, 60.

Zimske srajce iz najfinjši volne,

nove šege in lepe, prsa s svilo montirane.
1 za gospode gl. 2.50, 3, 3.50.
1 z bogato obšitim naprnikom gl. 4.50, 5.50.

Šlps za gospode in gospe, jako lep.

1 velja kr. 20, 35, 45, 65.
1 „ „ „ iz svile kr. 50, 60, gl. 1.

Velika izbirtka ovratnic za gospode in gospe

iz ljonske svile, male, bele gl. 1.
„ „ „ vezane gl. 1.50.
„ „ „ velike, raznobarvne gl. 2, 2.50 3.50.

Trehušni povaji iz ovčje volne.

Eden 50 kr.

Čepice za gospe in deklice.

Po najnovejši šegi in najlepše.
1 za gospe gl. 1.80, 2.50, 3, 3.50.
1 „ „ „ deklice kr. 60, 80, gl. 1.20, 1.50.

Predznanovano obino založeno blago se take vrste dobiva edino le pri
Bazar Friedmann, 26 Praterstrasse 26.

Kupcem na debelo se cena znižja.

(294—6)

Bašliki iz najboljšega sukna.

1 lep z vrvicami gl. 1, 1.50, 1.80.
1 najfinjši s svilo vezan gl. 2, 2.50, 3.
1 za otroke kr. 90, gl. 1.20, 1.50.

Muf za gospe in otroke.

1 za gospe, jako lep gl. 1.80, 2, 2.50.
Cela garnitura, muf in ovratnik gl. 3.50, 4.50, 6.
1 za deklice gl. 1.50, 2.

Celo novo za to sezono.

Ogrinjala za gospe in deklice: bela, vijolasta, rdeča, modra.

So vsa iz berolinske volne s najlepšimi načrti.
1 za gospe gl. 1.20, 1.80, 2.20, 2.80.
1 največje, za ogrniti gl. 3.50, 4, 4.50, 5.
1 za deklice kr. 60, 80, 90, gl. 1.20.

Eugenie-čepice

iz najfinjši berlinske volne, s svilo podložene in bogato s penkljami olišpane.
Ena gl. 4.50, z vratnim delom gl. 5.50.

Posebno za gospode.

Jako lep predarajnik za gospe iz najboljši volne s fino prešitimi prami, ovratnikom in luknjami za rokave, tako da se lahko nad vsako srajco nosi, kinča in greje.
Eden 60 kr.

Lovske nogavice, visoke.

1 par, velikih, najboljših gl. 1.30.
1 „ „ „ največjih in najboljših gl. 1.60, 1.90, 2.30.

Kamašnje najfinjši.

1 par, visokih za gospe gl. 1.20, 1.50, 1.80.
1 „ „ „ za otroke kr. 60, 70, 80, 90.

Kosmati ovratniki za gospe.

Sišno lepi, za na plese in vhode.
Eden gl. 2.50, 3.50, 4.50, 5.

Otročja oblačilca iz ovčje volne.

1 kr. 60 do 80.
1 z rokavi, lepo napravljena gl. 1.20, 1.50, 1.90.

Podplati

kot vloga za vsakovrstno obuvanje, vzdržajo noge suhe in tople, so tedaj zdravju posebno ugodni.
1 par za gospe in otroke 25 kr.
1 „ „ „ gospe 30 kr.

Najnovejši za zimo.

Le 5 goldinarjev

velja popolno angleška zdravilna obleka. Je iz amerikske narurne koštrunske volne in kot kavčuk raztegljiva, ki telo hitro ogreva in je v vedno lehkem izparjanju vzdržuje. Ta obleka varuje po tem premrazenja, kakor tudi drugih boleznih.

Taka obleka za gospe ali gospe obstoji iz: srajce, hlače, 2 parov kratkih ali dolgih nogavic, 1 para žilnih grelcev, 1 para vlog za čevlje.

To vse skupaj velja le 5 gld.

Predznanovano obino založeno blago se take vrste dobiva edino le pri
Bazar Friedmann, 26 Praterstrasse 26.

Kupcem na debelo se cena znižja.

(294—6)